

การล่มสลายของกอนโดลิน

THE FALL OF GONDOLIN

เจ.อาร์.อาร์. โกลดีน

เขียน

คริสโตเฟอร์ โกลดีน

ตรวจแก้และเรียบเรียง

อ้าน ลี

วาดภาพประกอบ

ธิดา จงนิรามัยสภิต

แปล

สำนักพิมพ์แพรวเยาวชน

กรุงเทพมหานคร

หนังสือคุณภาพ
โดยอมรินทร์กรุ๊ป

แต่ครอบครัวของข้าพเจ้า

กดจออ่าน

สารบัญ

รายการภาพ	(6)
คำนำสำนักพิมพ์	(7)
คำนำผู้แปล	(8)
บทนำ	1
รายการภาพประกอบ	12
อรรถมบท	13
ตำนานการล่มสลายของกอนโดลิน	29
เนื้อหาที่เก่าแก่ที่สุด	101
ทัวร์ลินและเหล่าผู้ลี้ภัยจากกอนโดลิน	104
เรื่องราวที่เล่าไว้ใน <i>บทร่างตำนานปรัมปรา</i>	110
เรื่องราวที่เล่าไว้ใน <i>ควอนตา โนลโดรีนวา</i>	119
ฉบับแก้ไขครั้งสุดท้าย	136
วิวัฒนาการของเนื้อเรื่อง	191
บทส่งท้าย	229
นามานุกรม	255
หมายเหตุเพิ่มเติม	291

รายการภาพ

หน้าที่คู่กัน

ท่าเรือหงส์	24
“พวกเขาจึงพยายามชิงเรือหงส์ที่อยู่ในนครท่าเรือหงส์ เกิดการสู้รบติดตามมา” (หน้า 24)	
ทิวรกอนเพิ่มการเผ่าระวังกวัดขัน	54
“...จึงสั่งให้มีการเผ่าระวังกวัดขันแข่งแรงขึ้นสามเท่าในทุกหนแห่ง” (หน้า 55)	
หอดอยกษัตราล่มสลาย	84
“หอดอยนั้นมีไฟไหม้ท่วมและทลายลงในเปลวเพลิงที่กำลังเผาผลาญ” (หน้า 85)	
กลอร์ฟินเดลและบิลร็อก	96
“เจ้าบิลร็อกจากกองกำลังศัตรูด้านหลังกระโจนขึ้นมาด้วยกำลังกล้าแข็ง สู่ศิลาสูงลิ่ว” (หน้า 96)	
ช่องผาสายรุ้ง	126
“...จะทรงนำเขาไปสู่เส้นทางแม่น้ำที่ไหลลงไปได้ดิน ที่ซึ่งกระแสน้ำไหลวนรุนแรงลงสู่ทะเลตะวันตกในท้ายที่สุด” (หน้า 126)	
ภูทาร์	150
“เขาแลเห็นทิวเนินของเทือกเขาใหญ่ขวางทางอยู่ แล่นไปทางตะวันตก จนกระทั่งจบลงที่เทือกเขาสูงแห่งหนึ่ง” (หน้า 150)	
อุลโมปรากฏองค์ต่อหน้าทูออร์	158
“ทันใดก็มีเสียงฟ้าร้องและสายฟ้าแลบแปลบปลาบเหนือท้องทะเล” (หน้า 157)	
ออร์ไฟล์ด์เอเตอร์	180
“ทูออร์จึงเห็นว่า ถนนสายนั้นมีกำแพงขนาดใหญ่กั้นขวางเอาไว้ โดยสร้างข้ามโตรก” (หน้า 183)	

คำนำสำนักพิมพ์

นับตั้งแต่ตีพิมพ์นิยายชุดไตรภาค ลอร์ด ออฟ เดอะ ริงส์ ในปี พ.ศ. 2543 สำนักพิมพ์แพรวเยาวชนก็ได้ตีพิมพ์มหากาพย์แฟนตาซีอันยิ่งใหญ่ของ เจ.อาร์.อาร์. โทลคีน เรื่อยมา ซึ่ง การล่มสลายของกอนโดลิน ที่อยู่ในมือผู้อ่านนี้ คืองานประพันธ์เอกชิ้นหนึ่งของท่าน เป็น “มหาดำเนิน” เรื่องที่สาม และเรื่องสุดท้ายของปกรณัมชุดมิดเดิลเอิร์ธที่ทุกคนเฝ้ารอคอยมาแสนนาน

เรื่องราวใน การล่มสลายของกอนโดลินเกิดขึ้นในยุคบรรพกาล ซึ่งห่างจากเหตุการณ์ในเรื่อง ลอร์ด ออฟ เดอะ ริงส์ ไปหลายพันปี เช่นเดียวกับ “มหาดำเนิน” อีกสองเรื่อง และคริสโตเฟอร์ โทลคีน บุตรชายของ เจ.อาร์.อาร์. โทลคีน ได้เรียบเรียงเรื่องนี้เป็นเรื่องสุดท้ายในชีวิต ก่อนท่านจะถึงแก่กรรมเมื่อต้นปีที่ผ่านมา

ทั้งนี้ สำหรับฉบับแปลเป็นภาษาไทย ทางสำนักพิมพ์แพรวเยาวชนยินดีอย่างยิ่งที่มอบให้คุณธิดา จงนิรามัยสถิต เป็นผู้ถ่ายทอดบทประพันธ์นี้ เนื่องจากเป็นผู้ที่ศึกษาค้นคว้าและเข้าใจมิดเดิลเอิร์ธอย่างลึกซึ้งที่สุดท่านหนึ่งของประเทศ

มาร่วมการผจญภัยเพื่อตามหานครลับแลของชาวเอลฟ์ไปด้วยกัน
ตำนานแห่งมิดเดิลเอิร์ธเรื่องสุดท้ายนี้จะไม่ทำให้ผู้อ่านผิดหวังอย่างแน่นอน

สำนักพิมพ์แพรวเยาวชน

กันยายน 2563

คำนำผู้แปล

การล่มสลายของกอนโดลินที่ผู้อ่านถืออยู่ในมือนี้ เป็น “มหาดำเนิน” เรื่องสุดท้ายในปกรณัมชุดมิดเดิ้ลเอิร์ธที่ได้ออกมาปรากฏโฉมสู่บรรณพิภพ และเป็นงานเรียบเรียงเล่มสุดท้ายในชีวิตของคริสโตเฟอร์ โทลคีน บุตรชายผู้สืบทอดผลงานของเจ.อาร์.อาร์. โทลคีน ท่านได้เขียนเอาไว้ในบทนำของหนังสือในภาควิชาภาษาอังกฤษว่า “ด้วยวัยเก้าสิบสี่ปีของข้าพเจ้า การล่มสลายของกอนโดลินจะเป็นเล่มสุดท้ายอย่างแน่นอน” หลังจากทีหนังสือเล่มนี้ตีพิมพ์ไปไม่นาน คริสโตเฟอร์ โทลคีน ก็ถึงแก่กรรมเมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2563 ในวัย 95 ปี

จุดกำเนิดของตำนานเรื่องนี้เริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 1914 เมื่อเจ.อาร์.อาร์. โทลคีน มีอายุเพียง 22 ปี ท่านได้เขียนบทกวีเรื่อง “การผจญภัยของเออาเรนเดล ดาราสายัณห์” อันเป็นที่มาของงานเขียนร้อยแก้วเรื่องแรกของตำนานแห่งซิลมาริล ในปี ค.ศ. 1917 คือ การล่มสลายของกอนโดลิน ฉบับแรกสุดซึ่งเรียกกันว่า ฉบับตำนานอันสาบสูญ (Lost Tales) หลังจากนั้นปกรณัมชุดมิดเดิ้ลเอิร์ธจึงได้เริ่มถักทอขึ้น และดำเนินอยู่ตลอดมาตราบชั่วชีวิตของโทลคีนทั้งสองท่าน

บัดนี้โทลคีนทั้งสองท่านก็ได้จากเราไปแล้ว คงเหลือเพียงตำนานที่ยังจารมิจบเหล่านี้ หนังสือ การล่มสลายของกอนโดลินเล่มนี้จึงเป็นจุดจบอันอ้อม ให้เหล่าสาวกเดนตายนของปกรณัมมิดเดิ้ลเอิร์ธเช่นพวกเราได้อบกอดเอาไว้ ส่วนที่จับใจดิฉันมากที่สุดคือเนื้อหาส่วนแรกของ *วิวัฒนาการของเนื้อเรื่อง* ซึ่งไม่เพียงเล่าถึงวิวัฒนาการของ การล่มสลายของกอนโดลิน แต่กลับทำให้เข้าใจถึงความยากลำบาก ความบิบบิ้นมากมายกว่าที่ปกรณัมชุดนี้จะได้ตีพิมพ์ออกมาในแต่ละเล่ม ผลงานชิ้นเอกที่ต้องฝ่าฟันมาอย่างหนักก่อนที่จะปรากฏตัวออกสู่สายตาของนักอ่าน ทำให้ยิ่งรู้สึกรักใคร่ในปกรณัมชุดนี้มากยิ่งขึ้น ดิฉันหวังเหลือเกินว่าจะทำหน้าที่ถ่ายทอดได้อย่างดีพอเพื่อให้ผู้อ่านฉบับภาษาไทยได้รับรู้ถึงความยิ่งใหญ่ของปกรณัมชุดนี้

อนึ่ง สำหรับการถอดคำภาษาเอลฟ์และภาษาโนมเป็นภาษาไทย ดิฉันใช้หลักการเดียวกับที่เคยแจ้งไว้แล้วในคำนำผู้แปลของ ตำนานแห่งซิลมาริล การยกถ้อยคำหรือเนื้อหาจากบทประพันธ์อื่นที่ตีพิมพ์ไปแล้ว ดิฉันได้ปรับแก้บางส่วน เช่น ชื่อและสมญา ให้ถูกต้องสอดคล้องกับหลักการถอดเสียง และความหมายที่สืบพบเพิ่มเติมในภายหลัง ดังเช่น เทพมานดอสใน ตำนานแห่งซิลมาริล เคยแปลไว้ว่าทรงเป็น “เทพพยากรณ์” แต่เมื่อพิจารณาต้นฉบับอย่างถี่ถ้วน ดิฉันเห็นว่าทรงเป็น “เทพตุลาการ” ผู้ประกาศคำพิพากษา จึงจะต้องมากกว่า แม้พระองค์จะทรงพยากรณ์เหตุการณ์ที่จะบังเกิดขึ้นในภายหน้าเช่นกัน

ดิฉันรำลึกถึงคริสโตเฟอร์ โทลคีน ตลอดเวลาที่แปลหนังสือเล่มนี้ ด้วยสำนึกในความรักอันยิ่งใหญ่ที่ท่านมีต่อปกรณัมชุดนี้ กระทั่งอุตสาหะเรียบเรียงผลงานเล่มสุดท้ายนี้สำเร็จลงได้ก่อนถึงแก่กรรม และรำลึกถึง เจ.อาร์.อาร์. โทลคีน ด้วยความเคารพและนับถือในอัจฉริยะและความพากเพียรของท่านในการประพันธ์ผลงานทั้งหมด โทลคีนทั้งสองท่านจะดำรงอยู่กับจินตนาการของผู้อ่านตลอดไปดุจเดียวกับดวงดาวแห่งซิลมาริล ที่ทอแสงเหนือพิภพอาร์ดา

ในระหว่างการแปลนี้ดิฉันได้รับความช่วยเหลือจากน้องสาวและน้องชาย คุณธัญญาและคุณปัญญา ธัญญประเสริฐกุล ในการตรวจทานและช่วยคิดถ้อยคำ/ประโยคในภาษาไทย รวมถึงสอบทานความถูกต้องสอดคล้องกับหนังสือเล่มอื่นๆ ในปกรณัมด้วย ดิฉันได้รับกำลังใจท่วมท้นจากสามีและบุตรสาว (พ่อป๊อกและน้องพาย) ทั้งการดูแลและให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งตลอดช่วงการแปล ภายใต้สภาวะปิดเมืองจากสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 นอกจากนี้ ขอขอบคุณกองบรรณาธิการแพรวเยาวชนที่ช่วยดูแลขั้นตอนการจัดพิมพ์อย่างดีเยี่ยม แต่หากหนังสือนี้ยังมีข้อบกพร่องประการใด ดิฉันต้องขออภัยและขออน้อมรับความผิดทุกประการ

บทนำ

จากบทนำของข้าพเจ้าในหนังสือเรื่อง *เบเรนกับลูธิเอน* ข้าพเจ้าเคยตั้งข้อสังเกตเอาไว้ว่า “ด้วยวัยเก้าสิบสามปีของข้าพเจ้า (สันนิษฐานว่า) นี่น่าจะเป็นหนังสือเล่มสุดท้ายแล้วในบรรดางานเรียบเรียงงานเขียนจำนวนมากมายของบิดาของข้าพเจ้า” ข้าพเจ้าใช้คำว่า “สันนิษฐาน” เพราะเวลานั้นแม้ข้าพเจ้าจะคิดอยู่บ้างว่าจะปฏิบัติต่อตำนานลำดับที่สามใน “มหาดำเนิน” ของบิดา คือ *การล่มสลายของกอนโดลิน* ในลักษณะเดียวกันกับ *เบเรนกับลูธิเอน* แต่นั่นคงเป็นไปได้ยากมาก ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึง “สันนิษฐาน” ว่า *เบเรนกับลูธิเอน* คงจะเป็นเล่มสุดท้ายของข้าพเจ้าแล้ว แต่บัดนี้ได้พิสูจน์แล้วว่าข้อสันนิษฐานนั้นผิด และข้าพเจ้าจะต้องกล่าวเสียใหม่ว่า “ด้วยวัยเก้าสิบสี่ปีของข้าพเจ้า *การล่มสลายของกอนโดลิน* จะเป็นเล่มสุดท้ายอย่างแน่นอน”

ในหนังสือเล่มนี้ ผู้อ่านจะเห็นได้จากใจความบรรยายอันสลับซับซ้อนของเนื้อหาที่ควั่นเกลียวกันอยู่ในงานเขียนหลายๆ ฉบับว่า มิตเติลเอิร์ธดำเนินไปจนสิ้นสุดยุคที่หนึ่งได้อย่างไร และแนวคิดของบิดาของข้าพเจ้าต่อเรื่องราวประวัติศาสตร์ที่บังเกิดในความคิดของท่านนี้ ค่อยๆ เผยตัวขึ้น

อย่างไรตลอดเวลาหลายปี จนกระทั่งลงตัวในรูปแบบอันแสนละเอียด ประณีตในท้ายที่สุด

เรื่องราวของมิดเดิลเอิร์ธในยุคบรรพกาลเป็นโครงสร้างที่มีการเปลี่ยนแปลงมาตลอด เนื้อหาในงานเขียนชุด *ประวัติศาสตร์*¹ ของข้าพเจ้าที่เล่าเหตุการณ์ในยุคนั้นก็ทั้งยาวและซับซ้อน ทั้งนี้เนื่องจากบทบรรยายชุดใหม่ แรงจูงใจใหม่ ชื่อใหม่ และเหนืออื่นใดคือ ความเชื่อมโยงใหม่ๆ ที่ไหลท่วมเข้ามาไม่รู้จบ บิดาของข้าพเจ้าในฐานะผู้สร้างได้ใคร่ครวญถึงประวัติศาสตร์อันใหญ่โตนี้ และรู้สึกถึงองค์ประกอบชิ้นใหม่ที่เพิ่มเข้ามาสู่เนื้อเรื่องในระหว่างที่เขียนไปด้วย ข้าพเจ้าจะแสดงภาพนี้ให้เห็นด้วยตัวอย่างสั้นๆ แต่โดดเด่นยิ่ง ซึ่งอาจเป็นตัวแทนตัวอย่างอื่นอีกมาก เนื้อหาสำคัญของเรื่อง *การล่มสลายของกอนโดลิน* คือการเดินทางของมนุษย์ผู้หนึ่ง คือทูออร์ร่วมทางไปกับไวรอนเนเพื่อค้นหากอนโดลิน นครลับแลของเหล่าเอลฟ์ บิดาของข้าพเจ้ากล่าวถึงเรื่องนี้เอาไว้ในตำนานฉบับดั้งเดิมเพียงย่อๆ โดยไม่มีเหตุการณ์สำคัญอื่นใดอีก อันที่จริง ไม่มีเหตุการณ์อื่นใดเลยด้วยซ้ำ แต่ในฉบับแก้ไขครั้งสุดท้ายกลับมีรายละเอียดการเดินทางอย่างละเอียดลออเข้าวันหนึ่งในแผ่นดินอันรกร้าง พวกเขาได้ยินเสียงร้องจากในป่า เราแทบจะบอกได้เลยว่า “ท่าน” ได้ยินเสียงร้องจากในป่าอย่างปุบปับทันใดโดยมิได้คาดหมาย² ชายร่างสูงคลุมกายด้วยผ้าดำและถือดาบด้ายาวเล่มหนึ่งปรากฏตัวขึ้น เดินมุ่งหน้ามาทางพวกเขา ตะโกนเรียกชื่อหนึ่งราวกับว่าเขากำลังตามหาใครสักคนที่หลงหายไป แต่เขาเดินผ่านคนทั้งสองไปโดยมิได้เอ่ยปากเจรจาใดเลย

¹ หมายถึงหนังสือชุด *ประวัติศาสตร์มิดเดิลเอิร์ธ* (*The History of Middle-earth*) ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 12 เล่ม - ผู้แปล

² เพื่อแสดงว่านี่มิได้เขียนขึ้นอย่างพ้อเจ้อ ในจดหมายที่ท่านเขียนมาถึงข้าพเจ้าเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม ค.ศ. 1944 บิดาของข้าพเจ้าเขียนว่า : “ตัวละครใหม่ได้เดินเข้ามาในฉาก (พอมันใจว่าพอมได้ประดิษฐ์เขาขึ้นมา พอมได้ต้องการตัวเขาด้วยซ้ำ แม้พอมจะชอบเขามาก แต่แล้วเขาก็เดินเข้าไปในป่าแห่งอิลิเอน) : เขาคือฟาราเมียร์ น้องชายของโบโรเมียร์”

ทูออร์กับไวรอนเวไม่รู้อะไรเลยที่จะช่วยอธิบายถึงการพบเห็นอันแปลกประหลาดครั้งนี้ แต่ผู้สร้างประวัติศาสตร์ชุดนี้รู้ดีว่าเขาคือใคร เขามีใช่ใครอื่นนอกจากทูริน ทูรัมบาร์ ผู้โด่งดัง ลูกพี่ลูกน้องของทูออร์ที่หนีมาจากซากปรักหักพังของนครนาร์โกธรอนด์ ซึ่งทั้งทูออร์และไวรอนเวไม่รู้จักนี่คือชั่วเลี้ยวขณะหนึ่งในเรื่องราวอันยิ่งใหญ่อีกเรื่องหนึ่งของมิดเดิ้ลเอิร์ธ การเดินทางของทูรินจากนาร์โกธรอนด์ได้บรรยายเอาไว้แล้วใน *ตำนานบุตรแห่งฮูริน* (ฉบับเรียบเรียงของข้าพเจ้า หน้า 158) แต่ในเล่มนั้นไม่ได้เอ่ยถึงการพบกันในครั้งนี้ ด้วยญาติทั้งสองต่างมิได้ล่วงรู้ และไม่เกิดขึ้นซ้ำอีกเลย

การแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเมื่อเวลาผ่านไปนั้น ไม่มีสิ่งใดโดดเด่นยิ่งไปกว่าภาพการปรากฏองค์ของเทพอุลโม ภาพบรรยายที่เห็นกันเป็นครั้งแรกนั้น ทรงนั่งอยู่ท่ามกลางต้นกกต้นอ้อ และทรงดนตรีอยู่ในยามสายณหริ่มแม่น้ำสิริออน แต่หลายปีต่อมา เทพแห่งสายน้ำทั้งปวงบนพิภพกลับผงาดขึ้นเหนือพายุใหญ่ในทะเลที่วินยามาร์ อันที่จริงอุลโมนั้นเป็นศูนย์กลางของตำนานปรัมปราอันยิ่งใหญ่เรื่องนี้ ทั้งที่วาลินอร์ไม่เห็นด้วยกับพระองค์ แต่เทพผู้ยิ่งใหญ่ก็ยังบรรลุผลสุดท้ายได้อย่างลึกลับ

เมื่อมองย้อนกลับไปดูงานของข้าพเจ้า ซึ่งสำเร็จครบถ้วนแล้วหลังจากผ่านไปประมาณสี่สิบปี ข้าพเจ้าเชื่อว่าจุดประสงค์หลักส่วนหนึ่งของข้าพเจ้าคือ อย่างน้อยข้าพเจ้าพยายามให้ความสำคัญแก่ธรรมชาติของ “ซิลมาริลลิออน” ให้มากขึ้น รวมถึงความเกี่ยวพันอันสำคัญยิ่งกับ *ลอร์ด ออฟ เดอะริงส์* ในฐานะที่มันเป็น *ยุคที่หนึ่ง* ของโลกแห่งมิดเดิ้ลเอิร์ธและวาลินอร์ของบิดาของข้าพเจ้า

ที่จริงข้าพเจ้าเคยจัดพิมพ์ *ตำนานแห่งซิลมาริล* ในปี ค.ศ. 1977 แต่นั่นเป็นการเรียบเรียงหลังจากเรื่อง *ลอร์ด ออฟ เดอะริงส์* ตีพิมพ์ไปแล้วนานหลายปี จนบางคนอาจเรียกว่าเป็นเรื่องที่ “ประดิษฐ์” ขึ้นเพื่อทำให้เรื่องราวสอดคล้องกัน มันอาจดู “แปลกแยก” ออกไป ซึ่งก็เป็นอย่างนั้นจริงเสียด้วย

เพราะมันเป็นผลงานเขียนอันใหญ่โตในสำนวนโออาเลศลอย ที่สมมุติเอาว่า สืบทอดมาจากอดีตกาลนานโพ้น โดยแทบไม่รู้ลึกถึงพลังและความนับไว้ใน *ลอร์ด ออฟ เดอะ ริงส์* เลย นั่นเป็นสิ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เพราะรูปแบบที่ข้าพเจ้าเลือกมาเพื่อใช้พรรณนาถึงยุคที่หนึ่งนั้น มีลักษณะทางวรรณศิลป์ และจินตนาการที่แตกต่างไปอย่างสุดขีด อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าทราบดีว่าเมื่อก่อนกาลนานมา ครั้งที่ *ลอร์ด ออฟ เดอะ ริงส์* เขียนจบแล้วแต่ยังมิได้จัดพิมพ์ บิดาของข้าพเจ้าได้แสดงความหวังและความเชื่อมั่นอย่างลึกซึ้งว่า ยุคที่หนึ่งและยุคที่สาม (คือโลกของ *ลอร์ด ออฟ เดอะ ริงส์*) ควรจะได้รับ การปฏิบัติ และได้ตีพิมพ์ ในฐานะเป็นองค์ประกอบหนึ่งหรือเลี้ยวส่วนหนึ่งของผลงานเขียนชิ้นเดียวกัน

ในบท *วิวัฒนาการของเนื้อเรื่อง* ในหนังสือเล่มนี้ ข้าพเจ้าได้พิมพ์เนื้อหาส่วนหนึ่งจากจดหมายยาวเหยียดฉบับหนึ่งที่เปิดเผยชัดเจน ซึ่งบิดาของข้าพเจ้าเขียนไปหาผู้จัดพิมพ์ของท่าน คือเซอร์สแตนลีย์ อันวิน เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1950 หลังจากทำงานเขียนเรื่อง *ลอร์ด ออฟ เดอะ ริงส์* ได้สำเร็จเสร็จสิ้นเพียงไม่นาน ท่านได้เปิดเผยความในใจเกี่ยวกับเรื่องนี้ ในเวลานั้นท่านสร้างภาพล้อเลียนตัวเองว่า หวาดผวามักยามที่พิจารณา “เจ้าปีศาจตัวอักษรราวหกแสนคำที่ไม่นำไปได้” – นั้นมากเกินไปที่ทางผู้จัดพิมพ์คาดหวังถึงภาคต่อของ *เดอะฮอบบิท* ไปมาก ขณะที่เจ้าหนังสือเล่มใหม่นี้ (ท่านว่า) “ที่แท้เป็นภาคต่อของ *ตำนานแห่งซิลมาริล*”

ท่านไม่เคยเปลี่ยนความคิดเห็นของท่านเลย ท่านยังเคยเขียนถึง *ตำนานแห่งซิลมาริล* และ *ลอร์ด ออฟ เดอะ ริงส์* ว่าเป็น “มหากาพย์เรื่องยาวเกี่ยวกับอัญมณีและแหวน” ท่านไม่เห็นด้วยที่จะจัดพิมพ์ *งานชิ้นใดชิ้นหนึ่ง* โดยแยกกัน แต่ในท้ายที่สุดท่านก็ต้องยอมจำนน ดังจะได้เห็นต่อไปในบท *วิวัฒนาการของเนื้อเรื่อง* เมื่อตระหนักว่าไม่มีหวังที่ความปรารถนาของท่านจะเป็นจริงได้แล้ว ท่านจึงยินยอมให้จัดพิมพ์ *ลอร์ด ออฟ เดอะ ริงส์* เพียงเรื่องเดียว

หลังการตีพิมพ์ *ตำนานแห่งซิลมาริล* ข้าพเจ้าได้หันไปตรวจสอบดูบันทึกต้นฉบับงานเขียนทั้งหมดที่ท่านได้มอบแก่ข้าพเจ้า งานนี้ใช้เวลานานหลายปี ในหนังสือชุด *ประวัติศาสตร์มิดเดิ้ลเอิร์ธ* (*The History of Middle-earth*) ข้าพเจ้าพยายามยึดหลักการอย่างเข้มงวดให้ “ฉบับร่างทั้งปวงไปพร้อมกัน” กล่าวคือ มิใช่การเล่าเรื่องที่ละเรื่องยาวๆ ตามแต่ละเรื่องไป แต่แสดงให้เห็นความเคลื่อนไหวของเรื่องเล่าทั้งหมดที่พัฒนาไปในห้วงเวลาหลายปี ดังที่ข้าพเจ้าตั้งข้อสังเกตเอาไว้ในบทนำของหนังสือเล่มแรกในชุด *ประวัติศาสตร์* ว่า

มุมมองของผู้ประพันธ์เกี่ยวกับจินตนาการของตนเอง ต้องเผชิญการเปลี่ยนแปลงอย่างช้าๆ และต่อเนื่อง ทั้งจากการทอนความและขยายความ เพราะมีแต่เพียง *เดอะฮอบบิท* และ *ลอร์ด ออฟ เดอะ ริงส์* เท่านั้นที่เนื้อเรื่องบางส่วนจำต้องถูกตรึงเอาไว้ตามฉับตีมิมพ์ซึ่งจัดทำในระหว่างที่ท่านยังมีชีวิตอยู่ การศึกษาโลกมิดเดิ้ลเอิร์ธและวาลินอร์ จึงเป็นงานที่ซับซ้อนมาก เพราะชิ้นงานที่ศึกษานั้นเป็นงานที่ยังไม่หยุดนิ่งแต่ดำรงอยู่ “ตามแนวยาว” ของเวลา (คือตามอายุของผู้ประพันธ์) มิใช่เพียงดำรงอยู่ “ตามแนวขวาง” ของเวลา ในฐานะหนังสือที่ตีพิมพ์แล้ว ซึ่งจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญอีก

ด้วยเหตุนี้เอง รูปแบบของงานเขียนชุด *ประวัติศาสตร์* จึงยากที่จะติดตามไปได้ตลอด เมื่อถึงเวลาที่ข้าพเจ้าคิดว่าจะยุติการแก้ไขเรื่องชุดขนาดยาวนี้ลงในท้ายที่สุด กลับกลายเป็นว่า ข้าพเจ้าต้องทดลองรูปแบบที่แตกต่างออกไปให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อติดตามเรื่องเล่าเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งจากจุดเริ่มต้นที่เก่าที่สุด ไปตามพัฒนาการในลำดับหลังๆ ไป โดยอาศัยเนื้อหาฉบับที่ตีพิมพ์มาแล้วก่อนหน้านี้ จึงได้ออกมาเป็น *เบรกกับลิตเอน* ในงานเรียบเรียง *ตำนานบุตรแห่งฮูริน* (2007) ข้าพเจ้าได้บรรยายไว้ใน

ภาคผนวกถึงการเปลี่ยนแปลงอันสำคัญที่เกิดขึ้นในบทบรรยายแต่ละฉบับ ต่อเนื่องกัน แต่ใน *เบเรกกับลูธิเอน* ข้าพเจ้ายกเนื้อหาฉบับก่อนหน้ามาทั้งฉบับ โดยเริ่มจากฉบับเก่าแก่ที่สุดที่บรรยายไว้ในเรื่องเล่าชุด *ตำนานอันสาบสูญ (Lost Tales)* ส่วนบัดนี้ก็เป็นที่แน่ชัดแล้วว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นเล่มสุดท้าย ข้าพเจ้าจึงรับเอารูปแบบนำเสนอแบบเดียวกันนี้มาใช้ใน *การล่มสลายของกอนโดลิน*

รูปแบบนี้จะมีเนื้อหาขนาดสั้นหรืออาจจะเป็นแนวคิดตั้งต้นที่สูกงอมแล้ว ทว่าถูกละทิ้งไปในภายหลัง เหมือนดังเช่นใน *เบเรกกับลูธิเอน* มีตัวละครที่มีบทบาทสูงแต่ปรากฏตัวเป็นเวลาสั้นๆ คือ เทวิลโด เจ้าแห่งวิฟาร์ แต่รูปแบบนี้ใน *การล่มสลายของกอนโดลิน* มีลักษณะเฉพาะไม่เหมือนใคร ในตำนานฉบับดั้งเดิมมีบทบรรยายถึงการรุมกระหน่ำโจมตีกอนโดลินด้วยอาวุธชนิดใหม่เหนือความคาดหมายอย่างชัดเจนและละเอียดลออ ระบุถึงชื่อสถานที่ทุกแห่งในนครที่มีการเผาตัวอาคารจนทลายลง หรือตำแหน่งที่นักรบผู้เลื่องชื่อเสียชีวิต ขณะที่ฉบับแก้ไขครั้งหลังๆ การพรรณนาทำลายและการต่อสู้ถูกย่อลงเหลือเพียงหนึ่งย่อหน้า

การประสานรวมยุคต่างๆ ของมิดเดิ้ลเอิร์ธเข้าด้วยกันนั้น ทำได้อย่างรวดเร็วที่สุดด้วยการให้บุคคลจากยุคบรรพกาลมาปรากฏตัวซ้ำอีกครั้งใน *ลอร์ด ออฟ เดอะ ริงส์* แบบเป็นตัวตนจริงๆ มิใช่เพียงความทรงจำ ผู้ที่เก่าแก่โบราณที่สุดอย่างแท้จริงคือเอนท์ที่ชื่อว่า ทรีเบียร์ด พวกเขาเอนท์นั้นเป็นผองชนแห่งยุคโบราณกาลที่ยังรอดชีวิตอยู่มาจนถึงยุคที่สาม ขณะที่เขาแบกเมอเรียด็อคและเพเรกรินผ่านป่าฟิงกอร์น เขาขับเพลงให้ทั้งสองฟังว่า

ในทุ่งหลิวแห่งทาสารินัน ยามฤดูใบไม้ผลิข้าผันกาย

อ้อ! ทิวทัศน์และกลิ่นกรุ่นกำจายแห่งดอกไม้บานในนันทาสาริออน!³

³ จาก *ลอร์ด ออฟ เดอะ ริงส์* ตอน หอคอยคู่พิฆาต หน้า 103 แปลโดยวัลลี ชื่นยง

เป็นเวลายาวนานเหลือเกินก่อนที่จะทรีเบียร์ดจะร้องเพลงนี้ให้ฮอบบิททั้งสองฟังในป่าฟังกอร์น เมื่อครั้งที่เทพอูลโม เจ้าแห่งสายน้ำ เสด็จมายังมิดเดิ้ลเอิร์ธ เพื่อตรัสกับทูออร์ในทาสารินัน แผ่นดินแห่งต้นหลิว หรืออีกครั้งหนึ่งคือในตอนท้ายของเรื่องที่เราอ่านเกี่ยวกับเอลรอนด์และเอลรอสบุตรแห่งเออาเรนดิล ซึ่งในยุคต่อมาได้เป็นผู้ปกครองแห่งริเวนเดลล์และกษัตริย์องค์แรกแห่งนูเมนอร์ แต่ในเรื่องนี้ทั้งสองยังเยาว์ ถูกจับตัวไปอยู่ในอารักขาของบุตรคนหนึ่งของเฟานอร์

บัดนี้ข้าพเจ้าจะขอแนะนำตัวละคร คีร์ตัน นาวากร ในฐานะที่เป็นสัญลักษณ์ของยุคต่าง ๆ เขาเป็นผู้ครองนาร์ยา แหวนแห่งอัคคี ซึ่งเป็นแหวนวงหนึ่งในแหวนเอลฟ์ทั้งสามวง จนกระทั่งเขามอบมันให้แก่แกนดัล์ฟ กล่าวกันว่าเขาเป็นผู้ “มองเห็นได้ไกลกว่าและลึกซึ้งกว่าผู้ใดในมิดเดิ้ลเอิร์ธ” ในยุคที่หนึ่ง เขาเป็นเจ้าผู้ครองนครท่าแห่งบริธอมบาร์และเอกกลาเรสต์ ซึ่งตั้งอยู่บนชายฝั่งแผ่นดินเบเลริอันด์ และเมื่อนครเหล่านั้นถูกมอร์กอธทำลายไปหลังสงครามมหาวิปโยค เขาหลบหนีไปกับบริวารน้อยนิดที่เหลือมุ่งสู่เกาะบาสาร์ ที่เกาะนั้นกับที่ปากแม่น้ำซีริออน เขาได้หวนกลับมาสร้างนาวาอีกครั้งหนึ่ง และได้สร้างเรือขึ้นเจ็ดลำตามคำขอของกษัตริย์ทัวร์กอนแห่งกอนโดลิน นาวาทั้งเจ็ดล่องออกไปสู่แผ่นดินประจิม แต่ไม่มีข่าวคราวอันใดจากพวกเขาส่งกลับมาอีกเลยจนกระทั่งลำสุดท้าย ในเรือลำนั้นมีไวรอนเว ผู้ซึ่งกอนโดลินส่งตัวไป เขารอดชีวิตมาจากซากอัปปางและกลายเป็นผู้นำทางและสหายร่วมทางกับทูออร์ บนการเดินทางครั้งยิ่งใหญ่สู่นครลับแล

หลังจากนั้นอีกนาน คีร์ตันได้ประกาศต่อแกนดัล์ฟยามเมื่อเขามอบแหวนแห่งอัคคีให้ว่า “แต่สำหรับข้า หัวใจของข้าอยู่กับท้องทะเล และข้าจะพำนักอยู่ข้างชายฝั่งสีเทา คอยระวังรักษานครท่าเอาไว้ตราบกระทั่งเรือลำสุดท้ายแล่นจากไป” ดังนั้นคีร์ตันจึงปรากฏตัวเป็นครั้งสุดท้ายในวันสุดท้ายของยุคที่สาม เมื่อเอลรอนด์ กาลาตรีเอล พร้อมด้วยบิลโบ

และโฟรโด เดินทางมายังประตูของเกรย์เฮเวนส์ ที่ซึ่งแกนดัลฟกำลังรอพวกเขาอยู่

นายช่างต่อเรือ คีร์ตัน ออกมาต้อนรับ เขาเป็นคนร่างสูง เครายาว และอยู่ในวัยชราอย่างยิ่ง ยกเว้นแต่ดวงต่ายังวาววับดุจแสงดาว เขามองดูทุกคนพลางค้อมศีรษะ และกล่าวว่า “ทุกสิ่งพร้อมแล้ว” จากนั้น คีร์ตันจึงนำทุกคนไปที่ท่าเรือ ที่นั่นมีเรือใบสีขาวลำหนึ่งเทียบท่าอยู่...⁴

หลังจากกล่าวคำร่ำลากันแล้ว เหล่าผู้ที่จะจากไปก็เดินขึ้นเรือ

ใบเรือกางขึ้น ลมพัดแรง แล้วเรือค่อยๆ แล่นไปไปตามชายฝั่งอ่าวครัมยาว แสงจากขดแก้วของกาลาตริเอลซึ่งโฟรโดถืออยู่กะพริบวอมแวม แล้วลับตาไป เรือลำนั้นล่องลอยออกไปสู่ทะเลลึก และแล่นไปสู่วิคิตะวันตก...⁵

แล้วพวกเขาจึงติดตามเส้นทางของทูออร์และอิตริลเมื่อครั้งที่กาลสิ้นสุด ยุคที่หนึ่งกำลังเข้ามาใกล้ ผู้ซึ่ง “ล่องเรือไปสู่ฮัดสองคตและแผ่นดินประจิม แล้วมิได้ปรากฏในตำนานหรือบทเพลงได้อีกเลย”

ในตำนาน การล่มสลายของกอนโดลินนี้มีการอ้างถึงเรื่องเล่าอื่นๆ สถานที่อื่นๆ และห้วงเวลาอื่นๆ อย่างละนิดละหน่อย เอ่ยถึงเหตุการณ์ในอดีต

⁴จาก ลอร์ด ออฟ เดอะ ริงส์ ตอน กษัตริย์คืนบัลลังก์ หน้า 461 แปลโดยวัลลี ชื่นยง

⁵จาก ลอร์ด ออฟ เดอะ ริงส์ ตอน กษัตริย์คืนบัลลังก์ หน้า 462 แปลโดยวัลลี ชื่นยง

ที่ส่งผลต่อการกระทำและความทะนงถือดีในห้วงเวลาปัจจุบันของตำนาน ซึ่งแต่ละกรณีล้วนมีแรงกระตุ้นให้ข้าพเจ้าต้องการอธิบายเพิ่มเติม หรืออย่างน้อยก็อธิบายให้กระจ่างขึ้นบ้าง แต่เมื่อคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของหนังสือเล่มนี้แล้ว ข้าพเจ้าจึงไม่ยากแตรกเนื้อหาด้วยตัวเลขจั่วๆ มากมายที่ชี้ไปยังเชิงอรรถ สิ่งที่ข้าพเจ้าตั้งใจคือการให้ความช่วยเหลือบ้างในรูปแบบที่ผู้อ่านสามารถมองข้ามไปเสียก็ได้

ประการแรก ข้าพเจ้าเขียนไว้ใน“อารัมภบท”โดยอ้างอิงจากงานเขียนของบิดาของข้าพเจ้าในปี ค.ศ. 1926 เรื่อง *บทร่างตำนานปรัมปรา (Sketch of the Mythology)* เพื่อที่จะมอภาพของโลก (ตามคำของท่าน) นับแต่จุดเริ่มต้นไปจนถึงเหตุการณ์ที่นำไปสู่การก่อตั้งนครกอนโดลินในที่สุด นอกจากนั้น มีหลายกรณีที่ข้าพเจ้าใช้นามานุกรมเพื่ออธิบายถึงเรื่องอื่นนอกเหนือไปกว่าเพียงความหมายของชื่อนั้นๆ และหลังจากนามานุกรม ข้าพเจ้ายังใส่หมายเหตุเพิ่มเติมแยกเอาไว้อีกจำนวนหนึ่งในหลากหลายหัวข้อ นับตั้งแต่การสร้างสรรค์พิภพไปจนถึงข้อน่าสังเกตของชื่อเออาเรนเดลและคำพยากรณ์ของมานดอส

ส่วนที่จัดการได้ยากมากคือการเข้าไปสะสางการเปลี่ยนแปลงชื่อหรือรูปแบบของชื่อ งานมีความซับซ้อนมากกว่าเพราะชื่อเฉพาะเหล่านั้นอาจไม่ใช่ตัวบ่งบอกวันเวลาในการประพันธ์ตามที่เกิดขึ้นเลยก็ได้ บิดาของข้าพเจ้าอาจเปลี่ยนแปลงบางชื่อในเนื้อเรื่องให้เป็นรูปแบบเดียวกันในเวลาต่างๆ กันตามที่ท่านรู้สึกว่าเป็นต้องทำ ข้าพเจ้ามิได้หมายให้ทั้งเล่มใช้ชื่อที่สอดคล้องกันทั้งหมดหรอก กล่าวคือ ข้าพเจ้าจะไม่เลือกให้ใช้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งไปทั้งหมด แต่ก็ไม่ได้จะแสดงตามต้นฉบับไปเสียทั้งหมด ข้าพเจ้ายอมให้มีการใช้รูปแบบที่แตกต่างกันบ้างตามที่ข้าพเจ้าเห็นว่าดีที่สุด ดังนั้นข้าพเจ้าจึงยังคงใช้ *ยูลเมียร์ (Ylmir)* ตอนที่หมายความว่าถึง *อุลโม (Ulmo)* เพราะมันเป็นเหตุการณ์ปกติตามธรรมชาติของภาษา แต่จะใช้ *ไธรอนดอร์* แทนที่ *ธอร์นดอร์* “ราชาอินทรี” เสมอ เพราะบิดาของข้าพเจ้า

มีความตั้งใจชัดเจนที่จะเปลี่ยนชื่อนี้ทั้งหมด

สุดท้าย ข้าพเจ้าได้จัดเรียงลำดับเนื้อหาของหนังสือในรูปแบบที่แตกต่างไปจากที่เคยทำในเล่ม *เบเรนกับลูลิเอน* ข้าพเจ้าจะแสดงเนื้อเรื่องใน *ตำนาน* ขึ้นไว้ก่อน โดยมีคำอธิบายต่อท้ายน้อยมากหรือไม่มีเลย จากนั้นจะตามด้วยลำดับวิวัฒนาการของเรื่องราว พร้อมกับอธิบายถึงการบิดาของข้าพเจ้าต้องละทิ้งฉบับสุดท้ายของ *ตำนาน* ไปอย่างเศร้าโศกยิ่ง ในช่วงจังหวะที่ทูออร์เดินผ่านประตูชั้นสุดท้ายของกอนโดลิน

ข้าพเจ้าขอจบด้วยการกล่าวซ้ำในสิ่งที่ข้าพเจ้าเคยเขียนเอาไว้เมื่อเกือบสี่สิบปีที่แล้ว

นับเป็นข้อเท็จจริงที่สำคัญยิ่งว่า เนื้อหาฉบับเต็มเพียงฉบับเดียวที่บิดาของข้าพเจ้าเคยเขียนเอาไว้เกี่ยวกับการพำนักในกอนโดลินของทูออร์ การร่วมชีวิตกับอิดริล เคเลบรินดัล การกำเนิดของเออาเรนเดล การทรยศของมายกลิน การเข้าปล้นนคร และการหลบหนีของเหล่าผู้ลี้ภัย เรื่องราวทั้งปวงซึ่งเป็นศูนย์กลางจินตนาการแห่งยุคที่หนึ่งของท่านนั้น คือบทประพันธ์ที่ท่านแต่งเอาไว้เมื่อสมัยยังหนุ่ม

กอนโดลินและนาร์โกธรอนด์ต่างเป็นนครที่ถูกสร้างได้เพียงครั้งเดียว และไม่อาจสร้างซ้ำเหมือนเช่นเดิมได้อีก นครเหล่านี้อย่างคงเป็นบ่อเกิดและภาพพจน์อันทรงพลัง บางทีอาจทรงพลังยิ่งขึ้นเพราะมันไม่อาจถูกสร้างซ้ำอีก และเหตุที่ไม่อาจสร้างซ้ำได้อีกก็เพราะมันทรงพลังเหลือเกิน

แม้จะพยายามสร้างกอนโดลินซ้ำ แต่ท่านก็ไม่สามารถไปถึงนครแห่งนั้นได้อีกครั้ง หลังจากปีนป่ายผาลาดชันไม่มีที่สิ้นสุดของออร์ฟัลด์-เอเตอร์ และเดินไปตามเส้นทางอันยาวไกลผ่านทวารยิ่งใหญ่หลายต่อหลายชั้น ท่านก็หยุดชะงักพร้อมกับทูออร์ เมื่อได้มองเห็นภาพนครกอนโดลินอยู่

กลางทุ่งราบ และไม่เคยม้าข้ามทุ่งทูลาเดนซ้ำอีกครั้งได้เลย

ในการจัดพิมพ์ “ประวัติความเป็นมา” ของมหาตำนานเรื่องที่สามและเรื่องสุดท้ายนี้ นับเป็นโอกาสเหมาะที่ข้าพเจ้าจะเขียนถ้อยคำเพื่อเป็นเกียรติแก่ผลงานของอลัน ลี ผู้วาดภาพประกอบในแต่ละตำนานมาเป็นลำดับ เขามีความเข้าใจอย่างลุ่มลึกถึงเรื่องราวภายในที่บรรจุอยู่ในแต่ละฉากและเหตุการณ์ ซึ่งเขาเลือกขึ้นมาจากบรรดาเหตุการณ์มากมายในยุคบรรพกาล

ดังใน *ตำนานบุตรแห่งฮูริน* ที่เขามองเห็นและแสดงภาพการถูกจองจำของฮูริน โดยล่ามตรวนเอาไว้กับเก้าอี้ศิลาบนธังโกโรดริม รับฟังคำสาปอันน่าสยดสยองของมอร์กอธ เขามองเห็นและแสดงภาพใน *เบเรงกับลูธิเอน* ถึงบุตรแห่งเฟอานอร์กลุ่มสุดท้าย นิ่งนิ่งไม่ไหวติงอยู่บนหลังม้า จ้องมองดาวดวงใหม่บนฟากฟ้าตะวันตก ซึ่งคือซิลมาริล ที่คร่าเอาชีวิตผู้คนไปมากมาย และใน *การล่มสลายของกอนโดลิน* เขาก็นอนอยู่ข้างทูออร์ ร่วมตะลึงพริ้งเพริดไปกับภาพนครลับแลที่เขาเดินทางฝ่าฝ่ามาจนถึง

สุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าขอขอบคุณอย่างสูงต่อคริส สมิธ จากสำนักพิมพ์ฮาร์เปอร์คอลลินส์ สำหรับความช่วยเหลือมากมายที่มอบแก่ข้าพเจ้าในการจัดเตรียมรายละเอียดของหนังสือเล่มนี้ โดยเฉพาะความละเอียดลอออย่างอุทิศสละ ดึงเอาความรู้ของเขามาใช้ทั้งด้านความต้องการจัดพิมพ์และธรรมชาติของหนังสือนี้ ขอขอบคุณเบลลี ภรรยาของข้าพเจ้าด้วย หากไม่ได้การสนับสนุนไม่แปรเปลี่ยนจากเธอตลอดช่วงเวลายาวนานที่จัดทำหนังสือนี้ มันคงไม่มีทางสำเร็จลงได้ นอกจากนี้ขอขอบคุณทุกคนที่เอื้อเฟื้อเขียนมาถึงข้าพเจ้า ตอนที่ดูเหมือนว่า *เบเรงกับลูธิเอน* อาจจะเป็นเล่มสุดท้ายของข้าพเจ้าแล้ว

รายการภาพประกอบ

	หน้า
ทูออร์ติดเพลงพิน	13
ทูออร์ติดลงไปสู่แม่น้ำลับแล	29
อิสฟินและเอโอล	101
ทะเลสาบมิริม	104
เทือกเขากับท้องทะเล	109
อินทรีเห็นเหนือเทือกเขางวแหวน	110
สามเหลี่ยมปากแม่น้ำชีรีออน	119
โชนเรีอรูปกลอร์ฟินเดลบนนาวาเอลฟี	135
รีอันเสาะหานินสังหาร	136
ทางเข้าสู่คฤหาสน์ราชัน	190
ทูออร์ติดตามฝูงหงส์ไปยังวินยามาร์	191
กอนโดลินท่ามกลางหิมะ	228
ปราสาทของเอ็คเธลิออน	229
เอลวิงต้อนรับผู้รอดชีวิตจากกอนโดลิน	231
ตราสัญลักษณ์เออาเรนเดลเหนือท้องทะเล	238

ในตอนท้ายของหนังสือจะมีแผนที่แสดงไว้ พร้อมทั้งผังตระกูลของตระกูลเบออร์และบรรดาเชื้อพระวงศ์แห่งโนลดอร์ ทั้งหมดนี้นำมาจาก *ตำนานบุตรแห่งฮูริน* โดยมีการปรับแก้เล็กน้อย

อาร์มกบท

ข้าพเจ้าจะเริ่มหนังสือเล่มนี้โดยวนกลับไปยังคำกล่าวที่ข้าพเจ้าใช้เปิดเรื่อง *เบเรนกับลูลิเอน* คือ จดหมายฉบับหนึ่งที่บิดาของข้าพเจ้าเขียนไว้ในปี ค.ศ. 1964 ซึ่งท่านได้กล่าวว่า ท่านเขียนเรื่อง *การล่มสลายของกอนโดลิน* จาก “เรื่องที่ผุดขึ้นมาในหัวของผม ระหว่างลาพักพื้นจากกองทัพเมื่อปี 1917” ซึ่งตำนาน *เบเรนกับลูลิเอน* ฉบับดั้งเดิม ก็เขียนในปีเดียวกันนั้น

มีข้อกังขาเกี่ยวกับปีที่เขียน เนื่องมาจากการอ้างอิงจากที่อื่นซึ่งบิดาของข้าพเจ้าเคยอ้างไว้ จดหมายฉบับหนึ่งในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1955 ท่านเขียนว่า “*การล่มสลายของกอนโดลิน* (และกำเนิดของเออาเรนดิล) เขียนขึ้นในโรงพยาบาลและในระหว่างลาพัก หลังรอดมาจากยุทธการที่แม่น้ำซอมม์ ในปี 1916” จดหมายอีกฉบับหนึ่งถึงดับเบิลยู.เอช. ออเดน ในปีเดียวกัน ท่านระบุถึง “การลาป่วยในช่วงปลายปี 1916” การอ้างอิงเก่าที่สุดเท่าที่ข้าพเจ้ารู้คือในจดหมายที่เขียนมาถึงข้าพเจ้าเมื่อ 30 เมษายน ค.ศ. 1944 เพื่อปλοบโยนสิ่งที่ข้าพเจ้าต้องประสบในช่วงเวลานั้น ท่านว่า “พ่อได้เริ่ม

เขียนถึงประวัติศาสตร์ชาวโนม¹ในกระท่อมของกองทัพ แอ๊ดมาก มีเสียงจากทึบเสียงดังอื้ออึง” นั่นฟังไม่ค่อยเหมือนการลาป่วยสักเท่าไร แต่มันอาจหมายความว่าท่านเริ่มต้นเขียนก่อนที่ท่านจะลาพักก็ได้

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่สำคัญมากเกี่ยวกับบริบทของหนังสือนี้ คือ การกล่าวถึง *การล่มสลายของกอนโดลิน* ในจดหมายที่ท่านเขียนถึงด๊อบเบิลยู. เอช. ออเดน ในปี 1955 ว่า มันเป็น “เรื่องเล่าแท้จริงเรื่องแรกจากโลกในจินตนาการแห่งนี้”

บิดาของข้าพเจ้าปฏิบัติต่อต้นฉบับดั้งเดิมของ *การล่มสลายของกอนโดลิน* แตกต่างไปจาก *ตำนานของทีนูวิเอล* เรื่องหลังนี้ท่านลบต้นฉบับเดิมที่เขียนด้วยดินสอทิ้งไปจนหมด แล้วเขียนฉบับใหม่ลงไปแทนที่ แต่กับเรื่องนี้ ท่านได้ปรับปรุงขยายความร่างแรกของตำนานออกไป แทนที่จะลบของเดิมทิ้ง ท่านเขียนเนื้อความแก้ไขด้วยน้ำหมึกลงบนต้นฉบับเดิมที่เป็นดินสอ ยืงนานไปก็ยิ่งเพิ่มความซับซ้อนขึ้นไปเรื่อย ๆ จึงสามารถมองเห็นเนื้อเรื่องที่มีเนื้อความเดิมอยู่อย่างชัดเจน ว่าท่านกำลังติดตามเนื้อความฉบับแรกเริ่มไปอย่างใกล้ชิดทีเดียว

ด้วยหลักเกณฑ์นี้ มารดาของข้าพเจ้าจึงทำฉบับคัดลอกออกมาได้อย่างเรียบร้อย ทั้งที่มีความยุ่งยากอย่างเห็นได้ชัดดังปรากฏอยู่ในเนื้อหาต่อมาภายหลังบิดาของข้าพเจ้าก็มาปรับแก้ฉบับคัดลอกนี้ไปอีกหลายจุด ซึ่งย่อมมิได้แก้ทั้งหมดในเวลาเดียวกันเป็นแน่ แต่จุดประสงค์ของข้าพเจ้าต่อหนังสือนี้ มิใช่การเข้าไปสู่ความสลับซับซ้อนของเนื้อหาที่พันพัวอยู่ทั่วไปในการศึกษาผลงานเขียนของท่าน เนื้อเรื่องที่ข้าพเจ้านำมาลงไว้ในที่นี้จึงเป็นฉบับคัดลอกของคุณแม่ รวมถึงเนื้อหาส่วนเปลี่ยนแปลงที่แก้ลงในฉบับคัดลอกนี้

¹ สำหรับการใช้คำว่า โนม (Gnome) เพื่อแทนผองชนเอลฟ์ในตระกูลโนลดอร์ (หรือก่อนหน้านั้นเรียกว่า โนลโดลิ) ดูใน *เบรเวนกับลิวีออน* หน้า 24-25

อย่างไรก็ดี ควรแจ้งไว้ที่นี่ด้วยว่า การเปลี่ยนแปลงจำนวนมากที่กระทำต่อต้นฉบับดั้งเดิมนั้นได้ทำก่อนที่บิดาของข้าพเจ้าจะอ่านตำนานเรื่องนี้ให้แก่ชมรมเรียงความของวิทยาลัยเอ็กซีเตอร์ มหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด เมื่อฤดูใบไม้ผลิปี ค.ศ. 1920 ในบทเกริ่นนำและคำขออภัย ท่านอธิบายถึงการเลือกผลงานชิ้นนี้แทนที่จะเป็น “เรียงความ” โดยกล่าวว่า “เรื่องนี้ไม่เคยเผยแพร่ที่ไหนมาก่อน วงรอบอันสมบูรณ์ของเหตุการณ์ของชาวเอลฟ์ที่ผมสร้างจินตนาการขึ้นเองนี้ ค่อยๆ เติบโตขึ้น (หรือเป็นรูปเป็นร่างขึ้น) ในความคิดของผม และเรื่องราวบางบทได้ถูกบันทึกลงไว้ ตำนานเรื่องนี้ยังไม่ใช่ว่าเรื่องที่ดีที่สุด แต่เป็นเพียงเรื่องเดียวในขณะนี้ที่ปรับแก้แล้วและผมกล้าอ่านออกเสียงออกมา แม้จะยังไม่สมบูรณ์พอก็ตาม”

ชื่อเรื่องแต่ดั้งเดิมของตำนานนี้คือ *ทูออร์และเหล่าผู้ลี้ภัยแห่งกอนโดลิน (Tuor and the Exiles of Gondolin)* แต่ต่อมาภายหลังบิดาของข้าพเจ้ามักจะเรียกเรื่องนี้ว่า *การล่มสลายของกอนโดลิน (The Fall of Gondolin)* และข้าพเจ้าก็ทำอย่างเดียวกัน ในต้นฉบับมีประโยคตามหลังชื่อเรื่องว่า “ซึ่งเป็นที่มาของมหาดำเนินแห่งเออาเรนเดล” ผู้เล่าตำนานเรื่องนี้บนเกาะเอกา ตามที่เคยเขียนถึงในตำนาน *เบเรนกับลูธิเอน* หน้า 22-23 ก็คือ ลิตเติลฮาร์ต (ฮิลฟินีโอล) บุตรของบรอนเว็ก (ไวรอนเว) ผู้มีบทบาทสำคัญอยู่ในตำนานนี้นั่นเอง

เป็นธรรมชาติของตำนานเรื่องที่สามใน “มหาดำเนิน” แห่งยุคบรรพกาล ที่ความเปลี่ยนแปลงใหญ่หลวงอันเกิดขึ้นกับโลกของเหล่าเทพและเอลฟ์ทั้งปวง มีผลกระทบต่อเรื่องเล่าในการล่มสลายของกอนโดลินด้วย – อันที่จริง มันเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อเรื่องเสียด้วยซ้ำ จึงจำเป็นต้องเล่าเหตุการณ์โดยย่อทั้งหมดไว้ และแทนที่จะเขียนขึ้นมาเอง ข้าพเจ้าคิดว่าคงเป็นการดีกว่า

ถ้าใช้งานเขียนของบิดาของข้าพเจ้าที่ได้กลั่นมาอย่างเข้มข้นและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว งานเขียนนี้อยู่ใน “ซิลมาริลลิออน ฉบับดั้งเดิม” (หรืออาจเรียกว่า “บทร่างตำนานปรัมปรา”) ตามที่ท่านเรียก ซึ่งเขียนขึ้นไว้ตั้งแต่ราวปี ค.ศ. 1926 และมีการปรับแก้ในเวลาต่อมา ข้าพเจ้าใช้งานเขียนนี้ในตำนาน *เบเรนกับลูธิเอน* และขอใช้อีกครั้งในหนังสือเล่มนี้ ในฐานะองค์ประกอบหนึ่งในวิวัฒนาการของตำนาน *การล่มสลายของกอนโดลิน* แต่ที่ข้าพเจ้ายกมาใช้ในครั้งนี้ก็เพื่อให้เห็นลำดับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์อย่างกระชับก่อนที่จะกอนโดลินจะเป็นตัวเป็นตนขึ้นมา นอกจากนี้ตัวมันเองยังจัดว่ามีคุณสมบัติในตัวเอง เพราะเป็นงานเขียนที่ถือกำเนิดตั้งแต่ยุคแรกๆ

เมื่อพิจารณาจุดประสงค์ในการผนวกรวมเนื้อหานี้ ข้าพเจ้าจึงขอละเว้นเนื้อหาที่ไม่เกี่ยวข้อง และขอปรับแก้เล็กน้อย หรือเพิ่มเติมเนื้อความตรงนั้นบ้างตรงนั้นบ้างเพื่อให้ได้ใจความชัดเจนยิ่งขึ้น เนื้อความของข้าพเจ้าเริ่มต้นขึ้นที่จุดซึ่ง “บทร่างฯ” ฉบับดั้งเดิมเริ่มต้นขึ้น

หลังจากส่งวาลาร์ทั้งเก้าพระองค์เข้ามาปกครองพิภพแล้ว มอร์กอธ (เจ้าปีศาจแห่งอนธการ) ก่อกบฏต่อต้านความเป็นเจ้าเหนือหัวของเทพมานเว ทำลายดวงซวาลาที่สร้างขึ้นเพื่อส่องแสงสว่างแก่โลก และทำให้น้ำท่วมเกาะแห่งอัลมาเรนอันเป็นที่พำนักอาศัยของปวงวาลาร์ (หรือเทพเจ้า) เขาสร้างราชวงศ์ที่เต็มไปด้วยคุคุไต้ดินให้เป็นป้อมปราการของตนอยู่ทางแผ่นดินตอนเหนือ เหล่าวาลาร์ย้ายไปยังแผ่นดินสุดแดนประจิมซึ่งมีทะเลรอบนอกและกำแพงชั้นสุดท้ายกั้นขวางเป็นอาณาเขต ปวงเทพสร้างวาลินอร์โดยมีเทือกเขาสูงล้อมอยู่ทางตะวันออก ในวาลินอร์นั้นพวกพระองค์ทรงรวบรวมแสงสว่างและสรรพสิ่งอันงดงามทั้งปวง ทรงสร้างตำหนัก อุทยาน และนครขึ้น แต่มานเวและวาร์ดา ชายาของพระองค์ มีห้องพระโรงอยู่บนยอดเขาที่สูงที่สุด (ทานิเควทิล) อันเป็นที่ซึ่งทั้งสองสามารถมองข้ามพิภพไปยังดินแดนตะวันออกอันมืดมิด ยาวันนา พาลูริเอน ทรงปลุกทิวฤทธานุภาพในใจกลาง

ทุ่งราบแห่งวาลินอร์ ด้านนอกประตูนครแห่งวัลมาร์ พฤษภทั้งสองเติบโตขึ้นด้วยบทเพลงแห่งนาง ต้นหนึ่งมีใบสีเขียวเข้ม ใต้ท้องใบทองแสงสีเงิน หยาดน้ำค้างพราวแสงเงินโปรยปรายลงมาจากบุปผาผลิบานสีขาวบริสุทธิ์ อีกต้นหนึ่งมีใบสีเขียวอ่อนจุดต้นบิซ ขอบใบเป็นสีทอง ดอกไม้สีเหลืองเป็นช่อช่วงแกว่งไกว ส่องแสงใสราวเปลวเพลิง พฤษภแต่ละต้นจะทองแสงสว่างเรืองโรจน์ที่สุดเป็นเวลาเจ็ดชั่วโมง จากนั้นก็จางรัศมีลงในเวลาอีกเจ็ดชั่วโมง ดังนั้นจึงมีช่วงเวลาของแสงอันอ่อนละมุนวันละสองครั้ง ยามเมื่อพฤษภแต่ละต้นทองแสงอ่อนจางผ산กัน

แผ่นดินรอบนอก [มิดเดิลเอิร์ธ] ยังอยู่ในความมืด การเติบโตของสรรพสิ่งต้องชะงักกันไปเมื่อมอร์กอธดับดวงซวาลาไปเสีย ผืนป่าจึงมีแต่ความมืดมิดที่เต็มไปด้วยต้นสนยิว สนเฟอร์ และโอวี ที่แห่งนั้นเทพโอโรเมมักเสด็จล่าสัตว์ แต่ในแผ่นดินเหนือ มอร์กอธกับฝูงสัตว์อสูร (บัลร็อก) และพวกออร์ค (ก๊อบลิน หรือบ้างก็เรียก *กลัมฮ็อธ* ผองชนแห่งความเกลียดชัง) แผ่อิทธิพลปกคลุมทั่วไป เทพีวาร์ดาเฝ้ามองอนธการนั้นแล้วก็รู้สึกสะเทือนใจนัก พระนางจึงเก็บแสงที่โปรยปรายลงจากซิลฟิออน พฤษภขาว มาสร้างเป็นดวงดาวแล้วโปรยปรายออกไป

เมื่อยามที่ดวงดาราถูกสร้างขึ้นนั้น บุตรแห่งพิภพที่ตื้นเขิน คือเหล่าเอลดาร์ (หรือเอลฟ์) โอโรเมพบพวกเขาอาศัยอยู่ที่ริมทะเลสาบอันสะท้อนแสงของดวงดาว คือทะเลสาบคฺยวเอนเนน หรือทะเลสาบชาคริต ทางแผ่นดินตะวันออก พระองค์ขับม้ากลับมายังวาลินอร์ เต็มต้นด้วยความงดงามของพวกเขา แล้วบอกแก่เหล่าวาลาร์ทั้งปวง ทำให้ทั้งหมดรำลึกขึ้นได้ถึงภารกิจที่ต้องเข้ามายังพิภพนี้ ทุกพระองค์มายังที่แห่งนั้นด้วยรู้ดีว่าคณะของพวกพระองค์มีหน้าที่ปกครองพิภพนี้เพื่อทั้งสองเผ่าพันธุ์ ซึ่งจะติดตามมาภายหลังในเวลาตามที่กำหนดเอาไว้ จึงได้ส่งกองกำลังมุ่งไปสู่ป้อมปราการในแดนเหนือ (อังก์บันด์ โลหะอเวจี) แต่เวลานั้นมันกลับ

แข็งแกร่งจนเกินกว่าที่พวกพระองค์จะทำลายได้เสียแล้ว กระนั้นมอร์ก็อธก็ถูกจับตัวได้ และถูกส่งตัวไปจองจำยังห้องพระโรงแห่งมานดอส ผู้พำนักอยู่ทางตอนเหนือของวาลินอร์

ชาวเอลดาลิเอ (ผองชนแห่งเอลฟ์) ได้รับเชิญให้มายังวาลินอร์ ด้วยพวกพระองค์ยังกริ่งเกรงต่อสิ่งชั่วร้ายของมอร์ก็อธที่ยังคงเฝ้าทองอยู่ในแดนอนธการนั้น พวกเอลดาร์จึงเริ่มต้นการเดินทางครั้งใหญ่จากแผ่นดินตะวันตกออก ภายใต้การนำของเทพโอโรเมที่ประทับอยู่บนอาสนาสีขาวปลอด ชาวเอลดาร์แบ่งออกเป็นสามกลุ่มใหญ่ๆ กลุ่มหนึ่งอยู่ภายใต้การนำของอิงเว ต่อมาเรียกชื่อว่า ชาวเคเวนดิ (เอลฟ์แห่งแสง) กลุ่มที่ติดตามมาเรียกว่า ชาวโนลโดลิ (โนม หรือเอลฟ์แห่งปัญญา) อีกกลุ่มหนึ่งเรียกว่าชาวเทเลริ (เอลฟ์แห่งท้องทะเล) พวกเขาสูญหายไประหว่างการเดินทางจำนวนมาก และเที่ยวร่อนเร่อยู่ในพงไพรของโลก กลายเป็นผองชนอันหลากหลายแห่ง ชาวอีลโครินดิ (เอลฟ์ผู้ไม่เคยไปยังไคร์โนวาลินอร์) ผู้นำของเอลฟ์กลุ่มนี้คือริงโกล ผู้ได้ยินเสียงร้องเพลงของเทพีเมลิอันกับเหล่าในดิงเกลของพระนาง แล้วตกอยู่ใต้อนตรัสเสน่ห์ และหลับใหลไปเป็นเวลานานนับยุค เมลิอันเป็นหนึ่งในดวงจิตอันศักดิ์สิทธิ์ผู้รับใช้เทพวาลาลอริเอน นางมักเดินทางเที่ยวท่องออกมายังพิภพรอบนอกเป็นครั้งคราว เมลิอันและริงโกลกลายเป็นราชินีและราชาแห่งเอลฟ์แดนไพร์ในโดริธ พำนักอยู่ในห้องพระโรงแห่งหนึ่งที่เรียกชื่อว่า สหัสคูหา

เอลฟ์พวกอื่นๆ เดินทางไปจนถึงสุดชายฝั่งของแผ่นดินตะวันตก ในยุคนั้นแผ่นดินเหนือจะลาดเอียงลงทางตะวันตกโน้มขึ้นไปทางเหนือ จนกระทั่งเหลือเพียงช่องทะเลแคบๆ ที่กั้นขวางระหว่างพวกเขากับแผ่นดินของปวงเทพ ทะเลแคบแห่งนี้เต็มไปด้วยขวากน้ำแข็ง แต่จุดที่คณะเดินทางของพวกเอลฟ์ไปถึงนั้นเป็นบริเวณท้องทะเลดำมืดแผ่กว้างออกไปทางตะวันตก

มีเทพวาลาร์แห่งท้องทะเลอยู่สององค์ เทพอุลโม (ยูลเมียร์) เป็นวาลาร์ผู้ทรงฤทธิ์ที่สุ่ตรงจากเทพมานเว ทรงเป็นเจ้าของผืนน้ำทั้งปวง แต่มักจะพำนักอยู่ที่วาลินอร์หรือในทะเลรอบนอก ส่วนเทพออสเซกับเทพีอูเนนผู้มีเส้นเกศาแผ่ไปในท้องทะเล ทรงรักในท้องทะเลของพิภพนี้ที่สาตซัดชายฝั่งเบื้องใต้เทือกเขาแห่งวาลินอร์มากกว่า เทพอุลโมทรงปลดเกาะแห่งอัลมาเรน ซึ่งเคยเป็นที่พำนักของเหล่าวาลาร์มาแต่ก่อน และบัดนี้เกือบจะจมทะเลไปแล้ว พระองค์ทรงนำเกาะนั้นมารอรับเหล่าโนลโดลิและเคเวนดีซึ่งมาถึงก่อนกลุ่มอื่น แล้วนำพวกเขาไปยังวาลินอร์ ขณะที่ชาวเทเลริอาศัยอยู่ริมฝั่งทะเลนั้นช่วงเวลาหนึ่งเพื่อรอพระองค์ แล้วจึงบังเกิดความรักต่อท้องทะเล ครั้นเมื่อเทพอุลโมกำลังพาเหล่าเอลฟ์เดินทางเข้าไป เทพออสเซก็บังเกิดความหึงหวง ด้วยความรักในเสียงร้องเพลงของพวกเขา จึงผ่นึกเกาะนั้นลงกับท้องทะเลห่างออกไปในอ่าวแห่งแฟร์ ซึ่งสามารถมองเห็นเทือกเขาแห่งวาลินอร์ได้อย่างเลื่อนวาง ไม่มีแผ่นดินอื่นใดอยู่ใกล้เกาะนั้น มันจึงมีชื่อเรียกว่า เกาะเอกา เหล่าเทเลริพำนักอยู่ที่นั่นเป็นเวลานาน จนกระทั่งสำเนียงภาษาแตกต่างออกไป พวกเขาได้เรียนรู้ดนตรีอันแปลกใหม่จากเทพออสเซ ผู้ทรงสร้างเหล่าวิหคทะเลขึ้นเพื่อให้พวกเขาปีติยินดี

ปวงเทพประทานถิ่นที่อยู่ในวาลินอร์ให้แก่เหล่าเอลดาร์อื่นๆ เพราะแม้พวกเขาจะอยู่ท่ามกลางอุทยานอันส่องสว่างด้วยแสงพฤษภาในวาลินอร์ แต่ก็ยังทวนอาลัยถึงแสงวอบแวมของดวงดาว จึงทรงสร้างช่องแคบแห่งหนึ่งขึ้นในเทือกเขาที่ห้อมล้อมอยู่ ในหุบเขาลึกแห่งนั้นทรงสร้างเนินเขียวขจีแห่งหนึ่งขึ้น ชื่อว่า โคร์ ทางตะวันตกได้รับแสงสว่างจากพฤษภา ส่วนทางตะวันออกมองออกไปสู่อ่าวแห่งแฟร์และเกาะเอกา กระทั่งพ้นออกไปจนถึงทะเลแห่งงามมิด ดังนั้นแสงอันศักดิ์สิทธิ์จากวาลินอร์จึงได้ไหลผ่านออกไปสู่แผ่นดินรอบนอก [มิดเดิ้ลเอิร์ธ] และสาตส่องยังเกาะเอกา ทำให้ชายฝั่งตะวันตกของเกาะนั้นเจริญงดงาม

บนยอดสูงสุดของโคร์เป็นที่ตั้งนครของเหล่าเอลฟ์ เรียกชื่อว่า ทูนา

พวกเคเวนดิเป็นที่โปรดปรานของเทพมานเวและเทพีวาร์ดา ส่วนพวกโนลโดลิเป็นที่โปรดปรานของเทพอาวเล (เทพแห่งการช่าง) และเทพมานดอสผู้ทรงปัญญา ชาวโนลโดลิรังสรรค์รัตนชาติขึ้นมา และผลิตมันขึ้นเป็นจำนวนมาก พวกเขานำมณีเหล่านั้นประดับไปทั่วทุนและห้องพระโรงทั้งหลายของปวงเทพ

ผู้มีทักษะฝีมือและมนตราที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในบรรดาชาวโนลโดลิ คือ บุตรคนโตของฟินเว นามว่า เฟอานอร์² เขาประดิษฐ์อัญมณีขึ้นสามดวง (ซิลมาริล) อันบรรจุก้องคึกโชติช่วงที่ผสานเอาแสงแห่งทวีปทุกาไว้ มณีเหล่านี้มีแสงส่องสว่างในตัวเอง ซึ่งจักแผ่ผลาญมือของผู้คิดคด

ชาวเทเลริที่มองเห็นแสงแห่งวาลินอร์อยู่แต่ไกลต่างทุกข์ทรมานใจระหว่างความปรารถนาจะเข้าร่วมกับหมู่ญาติกับการพำนักอยู่ริมทะเล เทพอุลโมจึงทรงสอนศิลปะการต่อเรือให้พวกเขา เทพออสเซร์ก็ทรงยินยอมมอบหงส์แก่พวกเขา และเทียมหงส์หลายตัวให้แก่นาวาของพวกเขาเพื่อล่องไปสู่วาลินอร์ พวกเขาพำนักบนชายฝั่งเพื่อจะได้เห็นแสงแห่งพุกา และไปยังวัลมาร์ได้หากประสงค์ แต่ก็ยังสามารถเล่นเรือและเร่ร่อนบำโนสายน้ำที่อาบด้วยแสงรัศมีที่เรืองรองผ่านไคร์ออกมา ชาวเอลดาร์อื่นมอบริตนาชาติจำนวนมากแก่พวกเขา โดยเฉพาะโอปอลและเพชร และคริสตัลสีอ่อนอีกมากมายที่โปรยปรายอยู่บนชายหาดของอ่าวแห่งแพรี ส่วนพวกเขาเองได้รังสรรค์ไข่มุกขึ้น เมืองเอกของพวกเขาคือท่าเรือหงส์ ตั้งอยู่บนชายฝั่งทางด้านเหนือของช่องเขาไคร์

แล้วเหล่าเทพก็ถูกมอร์กอธล่อลวง บัดนี้เขาถูกจองจำในคุกของมานดอสนานเจ็ดชั่วยุค ค่อยๆ บรรเทาความเจ็บปวด แล้วมาอยู่ต่อหน้าที่ประชุมของปวงเทพตามกำหนดเวลา เขามองดูเหล่าเอลดาร์ซึ่งนั่งอยู่เคียง

² ฟินเวคือผู้นำของชาวโนลโดลิในการเดินทางครั้งใหญ่ออกจากคูยวเอนเน บุตรคนโตของเขาชื่อ เฟอานอร์ บุตรคนที่สองคือ ฟิงโกลฟิน ซึ่งเป็นบิดาของฟิงกอนและทัวร์กอน บุตรคนที่สามคือ ฟินาร์ฟิน ซึ่งเป็นบิดาของฟินร็อด เฟลากุนด์

เบื้องพระชนของเหล่าเทพด้วยความละโมภและอาฆาตมาดร้าย ทั้งยังปรารถนาจะได้ดวงอัญมณีเป็นที่สุด เขาปิดบังอำพรางความเกลียดชังและความต้องการแก้แค้นเอาไว้ แล้วได้รับอนุญาตให้อาศัยอยู่อย่างต่ำต้อยในวาลินอร์ ต่อมาไม่นานก็สามารถเดินทางไปมาได้โดยอิสระ มีแต่เพียงเทพอุลโมที่สังหรณ์ถึงเหตุร้าย ขณะที่เทพทุลคัสผู้ทรงพลังซึ่งเป็นผู้จับตัวเขามาได้ตั้งแต่แรก คอยเฝ้าจับตาดูเขา มอร์กก็่อช่วยเหลือกิจการของเหล่าเอลดาร์มากมาย แต่ค่อยๆ วางยาพิษลงในสันติสุขของพวกเขาด้วยคำหลอกลวง

เขาเสริมเล่าว่าปวงเทพนำตัวเหล่าเอลดาร์มายังวาลินอร์ด้วยความริษยา เพราะกลัวเกรงในทักษะและมนตราอันแสนวิเศษ และความงามของพวกเขาเกรงว่าจะยิ่งเติบโตใหญ่แข็งแกร่งจนเกินไปเมื่ออยู่ในโลกภายนอก ชาวเคเวนติและชาวเทเลรีไม่ค่อยสนใจฟังนัก แต่กลับมีผลกระทบกระเทือนต่อชาวโนลโดลิที่เป็นเอลฟ์ผู้เปรี๊ยะปราดที่สุด พวกเขาเริ่มกระซิบกระซาบเรื่องเล่าลือต่อต้านปวงเทพและญาติของตน ด้วยว่าล้วนแต่ยโสและทะนงในความสามารถของตนเอง

ในบรรดาทั้งหมดนั้น มอร์กก็่อโหมกระพือไฟในหัวใจของเฟอานอร์มากที่สุด เขาเฝ้าปรารถนาจะได้ครอบครองซิลมาริลอันเป็นอมตะอยู่ตลอดมา ถึงแม้เฟอานอร์จักสาปผู้ที่บังอาจมาล้มผัสถูกดวงมณี ไม่ว่าจะเป็นเทพเอลฟ์ หรือมรตัยชนที่จะบังเกิดตามมาในภายหลังก็ตาม มอร์กก็่อโกหกเฟอานอร์ว่า ฟิงโกลฟินกับฟิงกอน บุตรของเขา กำลังวางแผนแย่งชิงความเป็นผู้นำชาวโนมจากเฟอานอร์และบุตร และจะยึดเอาซิลมาริลไปเป็นของตัวเกิดการทะเลาะเบาะแว้งระหว่างบุตรทั้งหลายของฟินเว เฟอานอร์ถูกเรียกตัวไปเบื้องหน้าปวงเทพ แล้วคำโกหกของมอร์กก็่อจึงถูกเปิดโปง เฟอานอร์ถูกเนรเทศจากทูน ฟินเวได้ร่วมไปในการเนรเทศกับเขาด้วย เพราะเฟอานอร์เป็นบุตรซึ่งเขารักเป็นที่สุด มีชาวโนมติดตามไปด้วยหลายคน พวกเขาสร้างคลังสมบัติเอาไว้ทางเหนือของวาลินอร์ ในหมู่เนินเขาใกล้พระตำหนัก

ของมานดอส ฟิงโกลฟินปกครองชาวโนเมที่เหลืออยู่ในทูน ดังนั้นคำของมอร์ก็ธจึงดูเหมือนจะเป็นจริง และความขมขื่นที่เขาหว่านเอาไว้ก็ยังดำเนินต่อไปแม้คำพูดของเขาจะถูกหักล้างไปก็ตาม

ทูลคัสถูกส่งตัวไปจับกุมมอร์ก็ธมาใส่ตรวนอีกครั้ง แต่เขาหนีผ่านทางช่องเขาโคร์ไปได้ ออกไปสู่ดินแดนอันมืดมิดเชิงเขาทานิเควทิลที่เรียกว่าอาร์วาลิน อันเป็นสถานที่ซึ่งมีความมืดมิดปกคลุมหนาแน่นที่สุดบนพิภพ ที่นั่นเขาได้พบกับอุงโกลิอันท์ ผู้ชักทอความมืดมน นางพำนักอยู่ในรอยแยกในเทือกเขานั้น คอยดูดกลืนแสงหรือสรรพสิ่งที่ส่องสว่าง ถักทอออกมาเป็นสายใยสีดำอันแสนอึดอัดของความมืดมิด ม่านหมอก และความหมองมัว เขาเริ่มวางแผนแก้แค้นกับอุงโกลิอันท์ มีแต่รางวัลอันน่าประหลาดเท่านั้นที่จะทำให้นางกล้าเผชิญอันตรายของวาลินอร์หรือออกไปอยู่ในสายพระเนตรของปวงเทพได้ นางชักทอความมืดมนรอบตัวอย่างแน่นหนาเพื่อป้องกันตัวแล้วค่อยๆ แก่งตัวขึ้นไปตามสาย จากยอดหนึ่งไปสู่อีกยอดหนึ่ง จนกระทั่งไต่ขึ้นไปถึงจุดสูงสุดของเทือกเขาทางใต้ของวาลินอร์ (ที่นั่นไม่ค่อยมีการเผ่าระว้าง เพราะทั้งสูงลิ่วและอยู่ห่างไกลจากป้อมปราการเก่าของมอร์ก็ธมาก) นางสร้างบันไดสายหนึ่งให้มอร์ก็ธไต่ตามขึ้นมา แล้วทั้งสองจึงคืบคลานเข้าไปสู่วาลินอร์ มอร์ก็ธแห่งสองพฤษภา และอุงโกลิอันท์ก็ดูดกินน้ำเลี้ยงในลำต้น พนหมอกควันแห่งความมืดมิดออกมา พฤษภาทั้งสองค่อยๆ เทียวแห้งลงไปเนื่องจากดาบอันเป็นพิษ และเนื่องจากริมฝีปากพิษของอุงโกลิอันท์

เหล่าเทพต่างตกพระทัยกับแสงสายัณห์ที่เกิดขึ้นในยามกลางวัน และหมอกควันสีดำที่ล่องลอยอยู่ตามถนนหนทางในนคร พวกพระองค์เข้าเฝ้าไปเสียแล้ว พฤษภาสิ้นชีพแล้วขณะที่พวกพระองค์ได้แต่คร่ำครวญ แต่ท่ามกลางความหมองเศร้า ทูลคัส โอโรเม และองค์อื่นๆ พากันขึ้นม้าออกไล่ล่าติดตามมอร์ก็ธ ไม่ว่ามอร์ก็ธจะไปยังที่ใด ความมืดมิดชวนสับสนก็แผ่ซ่านมหิมาไปอันเนื่องมาจากใยแมงมุมของอุงโกลิอันท์ พวกโนเมจาก

ห้องพระคลังของฟินเวเดินทางเข้ามาและรายงานว่ มอร์ก็อทได้รับความช่วยเหลือจากแมงมุมแห่งความมืดตนหนึ่ง พวกเขาเห็นทั้งสองกำลังมุ่งหน้าไปทางเหนือ มอร์ก็อทหยุดยั้งการเดินทางของตนที่ห้องพระคลัง สั่งหารฟินเวและผู้คนของเขาไปหลายคน แล้วจึงเอาซิลมาริลกับทรัพย์สมบัติจำนวนมาก อันเป็นอัญมณีที่ล้วนแต่มิเวศที่สุดของหมู่เอลฟ์ไปด้วย

ในเวลาเดียวกันนั้น มอร์ก็อทหลบหนีไปด้วยความช่วยเหลือของอุงโกลิอันท์ มุ่งไปทางเหนือและข้ามผ่านทุ่งชวากน้ำแข็ง เมื่อเขากลับคืนไปถึงดินแดนทางตอนเหนือของโลกอีกครั้ง อุงโกลิอันท์ก็ทวงให้เขาจ่ายรางวัลอีกครั้งหนึ่งของนาง ครึ่งแรกคือการดูตักินพฤษาแห่งแสง บัดนี้นางต้องการอัญมณีจำนวนกึ่งหนึ่ง มอร์ก็อทยอมแบ่งให้และนางก็สวปามจนสิ้นจนกระทั่งกายนางเติบโตใหญ่มหึมา แต่เขาไม่ยอมให้นางมีส่วนในซิลมาริลเป็นอันขาด นางจึงชักใยลิดำพันตัวเขาไว้ แต่เขาก็รอดมาได้ด้วยความช่วยเหลือจากแสงไฟของบัลร็อกและกองทัพออร์ค อุงโกลิอันท์จึงหนีไปยังดินแดนทางใต้สุด

มอร์ก็อทหวนคืนกลับยังอังก์บันด์ อำนาจของเขาทวีขึ้น กองทัพปีศาจและออร์คก็ทวีจำนวนขึ้นจนไม่อาจนับได้ เขาหลอมมกฏเหล็กขึ้นองค์หนึ่งแล้วประดับซิลมาริลไว้บนมกฏนั้น แม้นั้นจะเผาผลาญมือของเขาจนไหม้และเขาไม่อาจเป็นอิสระจากความเจ็บปวดในการเผาไหม้ครั้งนั้นอีกเลย เขาไม่ยอมออกห่างจากมกฏ ทั้งไม่ยอมออกจากตรูลึกในป้อมปราการของตนได้แต่ปกครองกองทัพมหึมาจากบัลลังก์ใต้พิภพแห่งนั้น

เมื่อซัดแจ้แล้วว่ มอร์ก็อทได้หลบหนีไป ปวงเทพจึงมาชุมนุมกันโดยรอบพฤษาที่สิ้นชีพ แล้วนั่งจมจ่อมนั่งเฝ้าบังนอยู่ในความมืดเป็นเวลานาน ไม่สนใจในสิ่งอื่นใดเลย วันที่มอร์ก็อทเลือกโจมตีนั้นคือวันเทศกาลวันหนึ่งที่จัดงานทั่วทั้งวาลินอร์ ในวันนั้น ถือเป็นธรรมเนียมที่วาลาร์ผู้เป็นใหญ่และเอลฟ์จำนวนมาก โดยเฉพาะชาวเคเวนดิ จะเดินขบวนขึ้นไปตาม

เส้นทางคดเคี้ยวอันยาวไกลสู่พระราชฐานของมานเวบนทานิเควทิล ชาวเคเวนดิทั้งมวลรวมถึงชาวโนลโดลิบบางส่วน (ที่อยู่ภายใต้การปกครองของฟิงโกลฟินซึ่งยังคงพำนักอยู่ในทูน) ต่างพากันไปยังทานิเควทิล และกำลังร้องเพลงอยู่บนยอดเขาสูงในเวลาที่เขาผู้เฒ่าระวางเหตุร้องเตือนถึงการรุกรานของพุกกา ชาวโนลโดลิบส่วนใหญ่อยู่ในที่ราบ ส่วนชาวเทเลริอยู่ที่ริมชายฝั่งเวลานี้หมอกแห่งอนธการคล้อยเคลื่อนลงไปสู่ทะเลผ่านทางช่องเขาโคร์ ขณะที่พุกกาสิ้นชีพ เพอานอร์เรียกร้องให้ชาวโนมมายังทูน (เป็นการกบฏเนื่องจากฝ่าฝืนคำสั่งเนรเทศ)

ฝูงชนจำนวนมากมาชุมนุมกันที่จัตุรัสบนยอดเนินเขาโคร์ รอบหอคอยแห่งอิง มีคบไฟส่องสว่างไสว เพอานอร์กล่าวสุนทรพจน์อันรุนแรง และแม้โทษของเขาจะมุ่งต่อมอร์กอธ แต่ถ้อยคำส่วนหนึ่งก็เป็นผลมาจากคำหลอกลวงของมอร์กอธเช่นกัน เขาเรียกร้องให้ชาวโนมรีบหนีไปในความมืดขณะที่เหล่าเทพยังตกอยู่ในความอาลัยโศก เพื่อแสวงหาเสรีภาพในโลก และเพื่อคั่นหามอร์กอธ บัดนี้วาลินอร์มิใช่แดนอันสุขสำราญเหนือกว่าโลกภายนอกเสียแล้ว ฟิงโกลฟินและฟิงกอนกล่าวคัดค้านเขา แต่เหล่าโนมที่ชุมนุมอยู่ที่นั่นต่างพากันออกเสียงให้หนี ฟิงโกลฟินและฟิงกอนจึงต้องจำยอมตาม ด้วยพวกเขาจักไม่ละทิ้งผองชนของตน แต่ก็ยังคงสงวนการบังคับบัญชาเหนือชาวโนลโดลิกว่าครึ่งหนึ่งที่อยู่ในทูน

การเดินทางหลบหนีจึงเริ่มต้นขึ้น ชาวเทเลริไม่ยอมเข้าร่วมด้วย แต่พวกโนมไม่สามารถหลบหนีไปโดยปราศจากเรือ ทั้งไม่หาญจะเดินทางข้ามทุ่งชวากน้ำแข็ง พวกเขาจึงพยายามชิงเรือหงส์ที่อยู่ในครท่าเรือหงส์ เกิดการสู้รบติดตามมา (เป็นการสู้รบระหว่างเผ่าพันธุ์ของพิภพครั้งแรก) ชาวเทเลริจำนวนมากถูกสังหาร เรือของพวกเขาก็ถูกชิงเอาไป จึงมีการประกาศคำสาปแก่พวกโนม ว่าพวกเขาจะต้องทนทุกข์ทรมานต่อการถูกทรยศ และความกลัวการทรยศท่ามกลางหมู่ญาติของตนเองนั้นคือการลงโทษสำหรับโลहितที่ต้องหยาดลงที่นครท่าเรือหงส์นั้น พวกเขาต้องรีบไปทางเหนือเลียบ

ชายฝั่งของวาลินอร์ เทพมานดอสทรงส่งผู้แทนพระองค์ไปประกาศบนยอดผาสูง ร้องเรียกพวกเขาขณะที่กำลังล่องเรือไป ตักเตือนให้พวกเขากลับคืน แต่เมื่อพวกเขาปฏิเสธ ผู้แทนนั้นจึงประกาศ “คำพยากรณ์ของมานดอส” เกี่ยวกับชะตาของพวกเขาในวันเวลาที่จะมาถึง

ชาวโนมทั้งปวงมาถึงทะเลช่วงแคบๆ และเตรียมตัวล่องเรือต่อ ขณะที่พวกเขากำลังตั้งค่ายกันอยู่บนริมฝั่ง เฟอานอร์กับบุตรและผองชนของเขาได้ทรยศ เล่นเรือทั้งหมดจากไป ทั้งฟิงโกลฟินเอาไว้บนฝั่ง นั่นจึงเป็นจุดเริ่มต้นคำสาปแห่งท่าเรือหงส์ พวกเขาเผาเรือทั้งห้าที่ขึ้นฝั่งบนแผ่นดินตะวันออกของโลก ประชาชนของฟิงโกลฟินมองเห็นแสงเพลิงโชติขึ้นสู่ท้องฟ้า แสงเพลิงเดียวกันนั้นเองที่แจ้งเตือนพวกออร์คถึงการขึ้นฝั่งครั้งนั้น

ผองชนของฟิงโกลฟินเดินทางเร่ร่อนไปอย่างขมขื่น ผองชนบางส่วนภายใต้ฟิงโกลฟินได้หลบหนีไปยังวาลินอร์เพื่อขอพระราชทานอภัยโทษจากปวงเทพ ฟิงกอนยังคงนำผองชนกลุ่มใหญ่ขึ้นไปทางเหนือ ข้ามทุ่งขวางน้ำแข็ง มีผู้คนสูญหายไปเป็นจำนวนมาก

ในท่ามกลางบทกวีที่บิดาของข้าพเจ้าเริ่มประพันธ์ระหว่างที่สอนอยู่ที่มหาวิทยาลัยลีดส์ (ที่โดดเด่นที่สุดคือ *ลำน่านบุตรแห่งฮูริน* ในรูปแบบร้อยกรองสัมผัสอักษร) มีบทกวีเรื่อง *การเดินทางของชาวโนลโดลิจากวาลินอร์* บทกวีชุดนี้ประพันธ์ในรูปแบบร้อยกรองสัมผัสอักษรเช่นกัน แต่ถูกละทิ้งไปหลังจากแต่งได้ 150 บรรทัด แน่หนอนว่ามันถูกแต่งขึ้นที่เมืองลีดส์ในปี ค.ศ. 1925 (ข้าพเจ้าคิดว่าค่อนข้างแน่นอน) ซึ่งเป็นปีที่ท่านเริ่มเข้ารับตำแหน่งศาสตราจารย์ด้านแองโกล-แซกซอนที่ออกซฟอร์ด ข้าพเจ้าจะยกบางส่วนของบทกวีมาแสดงไว้ เริ่มต้นที่ “ฝูงชนจำนวนมากมาชุมนุมกันที่จัตุรัสบนยอดเนินเขาโคร์” ที่ซึ่งเฟอานอร์ “กล่าวสุนทรพจน์อันรุนแรง” ดังบรรยายเอาไว้ในเนื้อหาลำดับหนึ่งใน *บทร่างตำนาน/ปริမ်ปรา* หน้า 24 ชื่อของ

พินน์ในบรรทัดที่ 4 คือชื่อในภาษาโนมของพินเว บิดาของเฟอานอร์ ส่วน
เบรดีลในบรรทัดที่ 49 คือชื่อในภาษาโนมของเทพีวาร์ดา

โนมทั้งปวงมาประชุมรวมพลกัน
ตะโกนลั่นห้อมล้อมจัตุรัสใหญ่
บนเนินแห่งโคร์กีก้องเสียงเกริกไกร
บุตรแห่งพินน์ชูคบไฟอย่างเดือดดาล
ด้วยสองมือที่เฒ่าจนทุกวิทยา 5
ชำนาญสืบสืบคิดปาดังปาฏิหาริย์
ความล่ำลือลือลั่นของผลงาน
อันเชี่ยวชาญล้ำชานาญกว่าผู้ใด
“ดูเถิด! บิดาข้าต้องดาบมิตร
ปลิดชีวิตหน้าประตูเคหาสน์ใหญ่ 10
ซึ่งพิทักษ์สิ่งล้ำค่าไว้เบื้องใต้
เหนืออื่นใด ไตรมณีนีที่เรืองฤทธิ์
แม่มโนม เอลฟ์ หรือวาลาร์ทั้งเก้า
ไม่อาจสร้างเทียมเท่าความวิจิตร
แม้หุ้มมนตร์วิยาสุดความคิด 15
แต่ข้า! เฟอานอร์ประดิษฐ์ไว้ได้ทันกาล
จึงเก็บแสงที่บัดนี้กลับสิ้นสูญ
แดนจำรูญแห่งแฟร์ลีนสุขสานต์
เป็นรางวัลแก่ปัญญาโง่ดักดาน
ของปวงเทพฟุ้งชานจอมริษยา 20
ที่กักตัวพวกเราไว้รับใช้
สร้างอัญมณีให้ ล้วนงามล้ำค่า

รื่นรมย์ชมความงามสำราญตา
ผ่านเวลาอันโง่งงไปเปล่าดาย
จนมอร์กอธมาเหยียยเยือนถึงถิ่น 25
ยังหมดสิ้นปัญญาสู้ ยอมแพ้พ่าย
มาเถิดพวกเรา! ผู้ใดหาญกล้าท้าทาย
หมายมาดยาตราไปสู่เสรี!
สู่แดนไกลไพรพนามหาศาล
อนธการครอบคลุมไปทุกที่ 30
ไร้ทางสัญจร อันตรายมากมี
ปราศแสงสุริย์ ปราศแสงจันทร์
มืดหม่นน้ำค้างพรารดตลอดกาล
มีแต่ผู้กล้าหาญจึงกล้าฝ่าฟัน
กล้าออกจากอุทยานของเทวี 35
อันเกียจคร้านว่างเปล่าเฝ้าลอยชาย
ไซ้! แม่พวกเขาจุดแสงอันอัศจรรย์
ยอดมิ่งขวัญที่ผูกใจเราทั้งหลาย
ให้เป็นทาสอยู่ที่นี้อย่างมลาย
แต่แสงนั้นตายแล้ว ดวงแก้วเราก็สิ้น 40
แล้วยังไตรมณี, ไตรมณีของข้า
ในคริสตัลมายาเรืองแสงศิลป์
อมตะพร่างพราวไร้ราคิน
ซิลมาริลอันเรืองรองต้องมือมาร
อ้ายมอร์กอธชิงไปด้วยใจชั่ว 45
ข้าจักตามล่าตัวตามล้างผลาญ
เป็นภารกิจนรินทร์พันธุนาการ
สาบานต่อทิมเบรนทิงยอดสิงขร

ขอเบรติลแห่งห้องพระโรงอันไร้กาล
เป็นพยานการไล่ล่าไม่หยุดหย่อน 50
ทั่วพิภพจบพนาสุตสาคร
จักราญรอนล่ำเลิกไม่เลิกรา
จักอาฆาตมาดร้ายไม่ยอมจบ
จนกว่าพบยอดมณีที่คันทา
เพียงหนึ่งเดียวที่บรรจุโชคชะตา 55
ของปวงประชาและรัศมีแห่งสรวงสวรรค์”

แล้วโอรสทั้งเจ็ดขึ้นเคียงข้าง
กูรูฟินยอดนายช่าง เคเลกอร์มผู้งามสรรค์
ดัมรือตและติริเอล มากลอร์คีตกรอัศจรรย์ 60
ครันเธียร์เกศาดำ และไมดรอสผู้สูงสง่า
(บุตรคนโตผู้รู้มรอันโทสะพล่าน
เดือดดาลกว่าเฟอานอร์เจ้าโทสา
ชะตาอันร้ายคอยเขาอยู่เบื้องหน้า)
ต่างโชนขึ้นข้างบิดา หัวเราะร่วน
คล้องเกี่ยวมือกันไว้เป็นสัญญา 65
พันธนาคำสาบานไม่ผันผวน
แต่นี้เลือดจะนองแผ่นดินทั้งมวล
โลกคร่ำครวญด้วยสงครามอีกกาลนาน